

I

(Meddelanden)

RÅDET

EUROPEISKA RÅDETS RESOLUTION

av den 13 december 1997

om samordning av den ekonomiska politiken under den tredje etappen av EMU och om artiklarna 109 och 109b i EG-fördraget

(98/C 35/01)

EUROPEISKA RÅDET, som sammanträder i Luxemburg den 13 december 1997,

utfärdar denna resolution med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

under erinran om slutsatserna från Europeiska rådet i Amsterdam, särskilt såvitt avser förbättringen av den ekonomiska samordningen och effektiva sätt att genomföra artiklarna 109 och 109b i fördraget,

under erinran om Europeiska rådets i Amsterdam resolution om stabilitets- och tillväxtpakten,

under erinran om Europeiska rådets i Amsterdam resolution om tillväxt och sysselsättning, och

med beaktande av rådets rapport av den 1 december 1997.

I. Samordning av den ekonomiska politiken under den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen (EMU)

1. EMU kommer att stärka banden mellan ekonomierna i medlemsstaterna inom euro-området.

De kommer tillsammans att föra en gemensam monetär politik och ha en gemensam växelkurs. Konjunkturutvecklingen kommer troligen att bli alltmer likartad. Den ekonomiska politiken och lönebildningen förblir emellertid ett nationellt ansvar om inte annat följer av artikel 104c i fördraget eller stabilitets- och tillväxtpakten. I den mån den nationella ekonomiska utvecklingen påverkar inflationsutsikterna inom euro-området, kommer den att inverka på de monetära förhållandena inom det området. Detta är det grundläggande skälet till att övergången till en gemensam valuta kommer att kräva en förstärkt övervakning; och samordning från gemenskapens sida av den ekonomiska politiken i medlemsstaterna inom euro-området.

2. Det kommer också att finnas ett starkt ömsesidigt ekonomiskt och monetärt beroende i förhållande till de icke deltagande medlemsstaterna eftersom samtliga deltar i den inre marknaden. Behovet av att säkerställa ytterligare konvergens och en väl fungerande inre marknad förutsätter därför att alla medlemsstater omfattas av samordningen av den ekonomiska politiken. Dessutom kommer det ömsesidiga beroendet att bli särskilt starkt om medlemsstater utanför euro-området deltar i den nya växelkursmekanismen, vilket länder med undantag förväntas göra.

3. Den förstärkta samordningen av den ekonomiska politiken bör ge full uppmärksamhet åt sådan nationell ekonomisk utveckling och politik som kan komma att påverka de monetära och finansiella förhållandena inom hela euro-området eller hindra den inre marknaden från att fungera väl. Detta inbegriper

- en noggrann övervakning både av den makroekonomiska utvecklingen i medlemsstaterna för att säkerställa varaktig konvergens och av utvecklingen av eurons växelkurs,
- övervakning av den offentliga sektorns finanser och av budgetpolitiken i enlighet med fördraget och stabilitets- och tillväxtpakten,
- övervakning av medlemsstaternas strukturpolitik inom marknaderna för arbete, varor och tjänster samt av kostnads- och pristrender, särskilt i den mån de påverkar möjligheterna att uppnå varaktig icke-inflatorisk tillväxt och skapa arbetstillfällen, och
- främjande av skattereformer för att höja effektiviteten och åtgärder för att motverka skadlig skattekonkurrens.

En förstärkt samordning av den ekonomiska politiken skall följa fördragets subsidiaritetsprincip, respektera de nationella regeringarnas företrädesrätt när det gäller att besluta om sin strukturpolitik och budgetpolitik om inte annat följer av bestämmelserna i fördraget eller av stabilitets- och tillväxtpakten, respektera det europeiska centralbanksystemets (ECBS) oberoende i dess strävan att uppnå sitt huvudmål, som består i prisstabilitet samt Ekofinrådets roll som det centrala beslutsfattande organet såvitt avser ekonomisk samordning och respektera nationella traditioner samt den behörighet och det ansvar arbetsmarknadens parter har i lönebildningsprocessen.

4. För att säkerställa att EMU fungerar väl uppmanas rådet, kommissionen och medlemsstaterna att fullt ut och på ett effektivt sätt använda fördragets instrument för samordning av den ekonomiska politiken.

De allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken som har antagits enligt artikel 103.2 i fördraget bör därför utvecklas till ett effektivt instrument för att säkerställa varaktig konver-

gens mellan medlemsstaterna. De bör tillhandahålla mer konkreta riktlinjer som är anpassade till varje land och i högre grad koncentreras på åtgärder för att förbättra medlemsstaternas tillväxtpotential och därigenom öka sysselsättningen. Inom ramen för dessa allmänna riktlinjer bör därför större vikt fästas vid att förbättra konkurrenskraften, effektiviteten på marknaderna för arbete, varor och tjänster, inom utbildningsområdet samt vid att göra skattesystemet och socialskyddssystemet mer sysselsättningsvänliga.

Den förstärkta samordningen bör säkerställa överensstämmelsen mellan nationell ekonomisk politik samt dess genomförande och de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken och en väl fungerande EMU. Den ekonomiska politiken och utvecklingen i varje medlemsstat och inom gemenskapen bör övervakas inom ramen för den multilaterala övervakningen enligt artikel 103.3 i fördraget. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt tidig varning, inte enbart i fråga om hotande försämringar av den offentliga sektorns finanser i enlighet med stabilitets- och tillväxtpakten, utan även vid annan utveckling som, om den tillåts fortsätta, kan innebära ett hot mot stabiliteten, konkurrenskraften och på sikt skapandet av arbetstillfällen. Därför förväntas rådet vara mera benäget att i enlighet med artikel 103.4 i fördraget utfärda nödvändiga rekommendationer till en medlemsstat när dess ekonomiska politik inte överensstämmer med de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken. Den berörda medlemsstaten bör för sin del åta sig att i rätt tid vidta de effektiva åtgärder som den anser nödvändiga för att följa rådets rekommendationer. Dessutom bör medlemsstaterna åta sig ett fullständigt och snabbt utbyte av information om den ekonomiska utvecklingen och om ekonomisk-politiska intentioner med gränsöverskridande följder.

5. Övervakning av det ekonomiska läget och policydiskussioner bör hädanefter bli en regelbundet återkommande punkt på dagordningen för de informella Ekofinmötena. För att stimulera en öppen och uppriktig debatt bör Ekofinrådet ibland hålla möten med ett begränsat antal deltagare (ministern och ytterligare en person), särskilt när det utövar multilateral övervakning.

6. Enligt fördraget utgör Ekofinrådet⁽¹⁾ det centrala organet för samordning av medlemsstaternas ekonomiska politik och det har befogenhet att fatta beslut inom de relevanta områdena. I synnerhet är Ekofinrådet det enda organ som har befogenhet att utarbeta och anta de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken, vilka utgör det främsta instrumentet för ekonomisk samordning.

Genom att Ekofinrådet har denna avgörande ställning i centrum för den ekonomiska samordnings- och beslutsprocessen garanteras gemenskapens enhet och sammanhållning.

Ministrarna från de stater som ingår i euroområdet får sammanträda informellt för att diskutera frågor som har samband med det särskilda ansvar som de delar för den gemensamma valutan. Kommissionen, samt vid behov Europeiska centralbanken (ECB), skall inbjudas att delta i mötena.

Varje gång fråga är om spörsmål av gemensamt intresse skall dessa diskuteras av ministrarna från samtliga medlemsstater.

I samtliga fall då ett beslut skall fattas skall detta göras av Ekofinrådet i enlighet med de förfaranden som anges i fördraget.

II. Genomförande av fördragets bestämmelser om valutapolitik, gemenskapens ståndpunkt gentemot andra länder och hur gemenskapen skall företrädas (artikel 109 i fördraget)

7. Europeiska rådet erkänner det ansvar som i och med införandet av euron, en av de viktigaste valutorna i det internationella monetära systemet, kommer att åvila gemenskapen. Gemenskapens bidrag genom ECBS kommer att vara att i strikt överensstämmelse med de befogenheter och förfaranden som fastställs i fördraget tillhandahålla en centralpunkt med prisstabilitet. Europeiska rådet är för sin del fast beslutat att fullt ut spela sin roll genom att bidra till att lägga grunden till en blomstrande och effektiv

ekonomi inom gemenskapen, i enlighet med principen om en öppen ekonomi med fri konkurrens, som främjar en effektiv resursfördelning, samt i överensstämmelse med principerna i artikel 3a i fördraget. Europeiska rådet är övertygat om att detta kommer att lägga grunden till en stark och respekterad valuta.

8. Rådet bör övervaka utvecklingen av eurons växelkurs mot bakgrund av en stor mängd ekonomiska uppgifter. Kommissionen bör förse rådet med analyser och Ekonomiska och finansiella kommittén bör förbereda rådets granskning. Det är viktigt att fullt ut utnyttja fördragets bestämmelser för att säkerställa utbyte av information och synpunkter mellan rådet och ECB rörande eurons växelkurs. Även om växelkurser i allmänhet bör betraktas som resultatet av all annan ekonomisk politik, får rådet under exceptionella omständigheter, t.ex. vid fall av tydlig avvikelse i växelkursen från jämviktsväxelkursen, utarbeta allmänna riktlinjer för valutapolitiken i förhållande till valutor i tredje land i enlighet med artikel 109.2 i fördraget. Dessa allmänna riktlinjer bör alltid respektera ECBS oberoende och överensstämma med ECBS huvudmål, som är att upprätthålla prisstabilitet.

9. Rådet bör i enlighet med artikel 109.4 i fördraget besluta vad som skall vara gemenskapens ståndpunkt på internationell nivå när det gäller frågor av särskild betydelse för den ekonomiska och monetära unionen. Dessa ståndpunkter kommer att vara av betydelse både för de bilaterala förbindelserna mellan Europeiska unionen och enskilda tredje länder och för arbetet i internationella forum eller informella statsgrupperingar. Denna bestämmelses räckvidd är med nödvändighet begränsad eftersom endast medlemsstater inom euroområdet röstar enligt artikel 109.

10. Rådet och Europeiska centralbanken kommer att fullgöra sina uppgifter när det gäller att företräda unionen på internationell nivå på ett effektivt sätt och med upprätthållande av den befogenhetsfördelning som föreskrivs i fördraget. När det gäller andra inslag i den ekonomiska politiken än penning- och valutapolitik bör medlemsstaterna även i fortsättningen lägga fram sin politik utanför gemenskapens ram, men samtidigt fullt ut beakta gemenskapens intressen. Kommissionen kommer att medverka

⁽¹⁾ I förklaring nr 3 till Fördraget om Europeiska unionen bekräftas att, såvitt avser tillämpningen av avdelning VI om ekonomisk och monetär politik i fördraget, skall den vanliga ordningen, enligt vilken rådet sammanträder i sin sammansättning av ekonomi- och finansministrar, fortsätta, dock utan att detta påverkar tillämpningen av artiklarna 109j.2-4 och 109k.2 i fördraget.

i att företråda unionen utåt i den omfattning som krävs med hänsyn till den roll som den tilldelats enligt fördraget.

När gemenskapen företräds i internationella organisationer bör detta ske i överensstämmelse med dessa organisationers regler. Särskilt när det gäller gemenskapens förbindelser med Internationella valutafonden (IMF) bör förbindelserna grundas på bestämmelsen i valutafondens stadgar om att endast länder kan vara medlemmar av den institutionen. Medlemsstaterna bör, i egenskap av medlemmar av IMF, bistå med att få till stånd pragmatiska arrangemang som underlättar IMF:s övervakning och gör det lättare att lägga fram gemenskapens ståndpunkter, inbegripet ECBS uppfattning, i olika IMF-forum.

III. Dialogen mellan rådet och ECB

11. Mot bakgrund av fördragets ansvarsfördelning kommer gemenskapens harmoniska ekonomiska utveckling under den tredje etappen av EMU att kräva en kontinuerlig och fruktbar dialog mellan rådet och ECB, med deltagande av kommissionen, där alla aspekter av ECBS orberoende respekteras.

12. Rådet bör därför fullt ut spela sin roll när det gäller att utnyttja de kommunikationskanaler som fördraget tillhandahåller. Rådets ordförande bör utnyttja sin ställning enligt artikel 109b i fördraget och avge rapport till ECB-rådet om rådets bedömning av det ekonomiska läget i unionen och om medlemsstaternas ekonomiska politik och kan diskutera rådets åsikter om växelkursens utveckling och utsikter med ECB. Enligt fördraget kan ECB:s ordförande i sin tur dessutom delta i rådets sammanträden när rådet behandlar frågor som rör mål och uppgifter för ECBS, t.ex. när de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken utarbetas. Viktiga är även de årliga rapporter ECB skall överlämna till Europaparlamentet, rådet och kommissionen samt till Europeiska rådet.

Ekonomiska och finansiella kommittén, i vilken högre tjänstemän från de nationella centralbankerna och från ECB samt från finansministerierna kommer att ingå, kommer att utgöra den ram inom vilken dialogen kan förberedas och fortsättas på högre tjänstemannanivå.